

sædvanlige Hjelpekilder, og navnlig Tolden, havde flydt rigeligere, hvis der ikke i den samme Periode havde været en Udvikling af Bedriften her i Landet, som havde gjort det muligt at tilvejebringe en saadan større Udveksling af Produkter, der betinger et større Udbytte af Tolden? S. Begyndelsen af de trykte Bemærkninger, som ledsage det Lovforslag, der her fremlægges, ville de Herrer finde en ganske kort summarisk Fremstilling af nogle Tal, som vise den forbausende Udvikling, vor Produktion har taget i Løbet af de 7 à 8 Aar, hvorom Talen her er, og tillige ville De se, i hvilket Forhold Toldindtægterne samtidigt dermed ere stegne. Det vil let ses, at det er Toldens Stigen, der har gjort det muligt for os at bestaa og at udføre, hvad vi have anset det for rigtigt og nødvendigt at udføre efter Krigen, uden at ty til ganske andre ekstraordinære Skattepaalæg end de, hvortil vi have maattet ty i disse Aar. Derfor maa man, mine Herrer, være meget varsom med Forandringer i Toldsatserne, forsaavidt som disse ere af den Besskaffenhed, at de kunne skjønnes at ville udøve nogen betydelig Indflydelse paa den Totalindtægt, som Staten har af denne Rilde. Ikke bestomindre kan det ikke undgaa, netop i en Periode som den nuværende, hvori Udviklingen har været rast og stigende, at mange Forhold i Forretningstilværet maa have forandret sig og udviklet sig saaledes, at, hvad der for 8 Aar siden var tidsvarende og passende, ikke mere er det, og derfor antager jeg, at en med fornøden Varsomhed foretagen Revision af vor Toldtarif nu er betimelig, hvorfor jeg forelægger Forslag derom.

Hvad nu selve Grundsætningerne for et saadant Forslag angaar, vil det erindres, at vi flere Gange indirekte ere komne til at tale derom, navnlig naar vi havde Spørgsmaal fremme om andre Beskatninger. Flere ærede Medlemmer i dette Thing have udtalt, at Told dog i og for sig var en mindre principmæssig Skat, at det var ønskeligt, om man kunde faa den nedsat og i dens Sted gaa over til en Indkomstskat. Dette Punkt, mine Herrer, ønsker jeg gjerne at faa klaret noget nærmere, idet jeg nemlig ikke kan tiltræde den Anskuelse, at denne Mening ialtfald nu skulde være

moden til at udføres i Praxis. For det Første ville De have bemærket, at vi, uden Hensyn til nogen Skatteforandring, allerede gennemvore ordinære Bevillinger, komne til et ikke saa ganske ringe Beløb i Indkomstskatten, og jeg kan ikke negte, at jeg netop for denne Skats Fremtid anser det for at være noget særdeles Væsentligt, at den ikke fra Begyndelsen af bliver synderlig høj. Jeg tror, det er en Skat, som Befolkningen her i Landet vil finde sig nogenlunde i, naar den holdes paa et meget moderat Standpunkt, men at det vilde være betænkeligt, om man vilde sætte den høiere op, saaledes at den kom til at føles trykkende af en større Del af Befolkningen. Den rette finansielle Politikk for os viser altsaa hen til at sætte Indkomstskatten, idetmindste fra Begyndelsen af, meget moderat. Dernæst er der endnu et andet Hensyn, nemlig det, at Indkomstskatten endnu for os befinder sig paa Forsøgenes Standpunkt; Rigsdagen har ikke villet antage nogen Lov, hvorved der gaves faste Regler for Indkomstskattens Udredelse. Det er ikke dette ærede Thing, som er gaaet foran i denne Henseende, thi det har været villig til at give faste Regler, og det har vedtaget et Lovforslag derom, men hele Rigsdagen kunde ikke blive enig i saa Henseende, og saaledes er Følgen bleven deraf, at vi kun have Lovregler, som gjælde for to Skatteligninger. Naar en permanent Skat skal afløses, er det en nødvendig Forordning, at der træder en anden istedet, som har en vis Fasthed i sig; men de Herrer ville have erfaret, at det, naar man baade er uenig om, hvorvidt Skatten skal udredes, og hvorledes den skal udredes, ofte bliver meget vanskeligt, især ved en Skat som Indkomstskatten, at faa den ført igjennem i Rigsdagen i een Sæssion. Det er derfor nødvendigt, at man først har et fast Grundlag for Skatteligningen; da kan man gaa til paa denne Basis at afløse andre Skatter i Forhold dertil. — Spørgsmaalet bliver derefter, om vi dog ikke ere saaledes stillede, at vi alligevel kunne gjøre Afkald paa noget af denne Skat, og jeg vil derfor tillade mig at forelægge det ærede Thing en kort Oversigt, som vil vise det, hvorledes Situationen i den Henseende er. Af Statsregnskaberne for de sidste